

ที่ นร ๐๕๐๑/ ว ๒๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง การส่งเรื่องไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

เรียน กระทรวง/กรม/หน่วยงานของรัฐ/หน่วยงานอิสระ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ ว ๖๑ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๔๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบข้อมูลประกอบการแต่งตั้งและแบบสรุปประวัติการเสนอแต่งตั้ง
ข้าราชการการเมือง ผู้บริหารของหน่วยงานต่าง ๆ และกรรมการตามกฎหมาย
และระเบียบ (สลค. ๐๔ - สลค. ๑๑)

ตามที่ระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๗ กำหนดให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด จำนวนเอกสาร และระยะเวลา การส่งเรื่องไปเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งเกี่ยวกับ จำนวนเอกสาร และระยะเวลา ในการส่งเรื่องไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี พิจารณาเห็นว่าเนื่องจากหนังสือเวียนดังกล่าวข้างต้น ได้ถือปฏิบัติมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว เห็นควรปรับปรุงให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ และความจำเป็นในการใช้งาน ทั้งนี้ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีสามารถดำเนินการได้รวดเร็วขึ้น จึงเห็นสมควรยกเลิกหนังสือเวียน ฉบับดังกล่าว และกำหนดแนวทางปฏิบัติในการนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีให้เป็นแนวทางเดียวกัน ดังนี้

๑. เอกสารที่ส่งไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

๑.๑ ให้ส่งเอกสารที่เป็นกระดาษ ตามที่กำหนดไว้ ดังนี้

ลำดับที่	ประเภทเรื่อง/ประเภทเอกสาร	ส่วนราชการ	จำนวน เอกสาร(ชุด)
๑	เรื่องทั่วไป (หนังสือนำส่งและเอกสารประกอบ) ยกเว้น - กฎหมายและมติ ครม. ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เสนอที่เป็นปัจจุบัน (ถ้ามี)	เจ้าของเรื่อง	๑๐๐ ๕

๑๒ เรื่องกฎหมาย...

ลำดับที่	ประเภทเรื่อง/ประเภทเอกสาร	ส่วนราชการ	จำนวน เอกสาร(ชุด)
๒.	เรื่องกฎหมาย (หนังสือนำส่งและเอกสารประกอบ) ยกเว้น	เจ้าของเรื่อง	๑๒๐
	- ร่างพระราชบัญญัติที่กำหนดให้ต้องมีแผนที่ แผนผัง หรือเอกสารแนบท้ายหรือร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ แม้ไม่มีบทบัญญัติให้มีแผนที่ หรือแผนผังแนบท้าย ให้ส่วนราชการ ส่งให้ สลค. เพื่อนำเสนอรัฐสภาพิจารณา		๒,๕๐๐
	- ข้อมูลประกอบเรื่องที่เสนอรัฐสภาในลักษณะเป็นรูปเล่มหนา หรือเป็นเอกสารขนาดใหญ่ เช่นแผนที่ แผนผังซึ่งมิใช่เอกสาร ตามข้อ ๑๔		๒,๕๐๐
	- เอกสารรายงานประจำปี รายงานผลการตรวจสอบงบการเงิน และรายรับรายจ่ายของหน่วยงานที่กฎหมายกำหนด ให้เสนอต่อรัฐสภาเห็นชอบ		๒,๕๐๐
	- หนังสือสัญญาที่รัฐธรรมนุญกำหนดให้เสนอรัฐสภาเห็นชอบ		๒,๕๐๐
๓.	เรื่องการแต่งตั้งทุกประเภท (หนังสือนำส่ง แบบสรุปประวัติ ฯ และเอกสารประกอบ) ยกเว้น	เจ้าของเรื่อง	๑๐๐
	- ประวัติผู้ที่ ครม. อนุมัติให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณา โปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง (พร้อมรูปถ่าย) โดยมีต้นฉบับ ๑ ชุด สำเนา ๔ ชุด		๕
	- แบบข้อมูลประกอบการแต่งตั้งประเภทต่างๆ (สลค. ๐๔ - สลค. ๑๑) โดยมีต้นฉบับ ๑ ชุด สำเนา ๔ ชุด		๕
	- กฎหมายและมติ ครม. ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เสนอที่เป็นปัจจุบัน		๕
	- เอกสารเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการเดิม เช่นใบลาออก ฯลฯ		๕
	- หนังสือจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือองค์กรต่าง ๆ ที่ให้ความเห็นชอบในการส่งผู้แทนของหน่วยงานหรือองค์กร มาเป็นกรรมการ เช่นหนังสือ กค. ที่ให้ความเห็นชอบ ในการส่งผู้แทน กค. มาเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ ฯลฯ		๕

หมายเหตุ กรณีมีความจำเป็น เช่น ต้องใช้เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการกั่นกรอง เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี หรือต้องส่งเอกสารให้รัฐสภา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะประสาน ขอเอกสารเพิ่มเป็นกรณีๆ ไป

๑.๒ ให้ส่งเรื่องทั่วไปและร่างกฎหมาย ที่บันทึกอยู่ในแผ่นดิสก์หรือแผ่นซีดี จำนวน ๑ แผ่น ที่เป็นแบบข้อความ และบันทึกโดยใช้โปรแกรม Microsoft Word ทั้งนี้ ร่างกฎหมาย ให้ใช้ตัวอักษรรูปแบบ Eucrosia UPC ขนาด ๑๖

๒. ระยะเวลาการส่งเรื่องไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ เรื่องทั่วไป

๒.๑.๑ เรื่องที่มีกำหนดระยะเวลาที่ต้องดำเนินการแน่นอน ให้ส่งถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนวันถึงกำหนดนั้น ไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์

๒.๑.๒ เรื่องแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน ข้าราชการการเมือง ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ คณะกรรมการตามกฎหมายและระเบียบ ให้ส่งถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ก่อนวันประชุมคณะรัฐมนตรี ไม่น้อยกว่า ๗ วันทำการ

๒.๑.๓ เรื่องที่ต้องนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายทรงลงพระปรมาภิไธยหรือนำความ กราบบังคมทูลพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ส่งถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนกำหนดเวลา ไม่น้อยกว่า ๒ เดือน

๒.๒ เรื่องกฎหมาย

๒.๒.๑ เรื่องเกี่ยวกับร่างกฎหมาย ให้ส่งถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ก่อนวันประชุมคณะรัฐมนตรี ไม่น้อยกว่า ๓๐ วันทำการ

๒.๒.๒ ร่างกฎกระทรวงที่ทราบกำหนดวันที่ใช้บังคับแน่นอนแล้ว ให้ส่งถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนกำหนดวันใช้บังคับ ไม่น้อยกว่า ๖๐ วันทำการ

๒.๒.๓ ร่างพระราชกฤษฎีกาที่ทราบกำหนดวันที่ใช้บังคับแน่นอนแล้ว ให้ส่งถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อให้มีเวลาสำหรับการนำร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย ไม่น้อยกว่า ๙๐ วันทำการ

ทั้งนี้ ขอให้ส่งเรื่องที่จะนำเสนอคณะรัฐมนตรีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน ๓ วันทำการ นับตั้งแต่วันที่กระทรวงได้ออกเลขที่หนังสือนำส่ง หากพ้นระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีความจำเป็นที่จะต้องขอให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องแก้ไขเลขที่หนังสือ และวันที่ให้ตรงตามความเป็นจริงก่อนที่จะดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารกลาง

โทร. ๐-๒๒๘๐-๙๐๐๐ ต่อ ๑๑๕-๑๑๖

โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๙๐๕๖

แบบข้อมูลประกอบการแต่งตั้งข้าราชการการเมือง

หน่วยงานที่เสนอเรื่อง

1. ชื่อและตำแหน่งที่เสนอแต่งตั้ง
 - 1.1 ชื่อ-นามสกุล ของผู้ซึ่งจะได้รับการแต่งตั้ง.....
 - 1.2 ตำแหน่งที่เสนอแต่งตั้ง.....
2. ผู้มีอำนาจในการแต่งตั้ง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ.2535
 - นายกรัฐมนตรีด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (มาตรา 8 วรรคหนึ่ง)
 - รัฐมนตรีเจ้าสังกัดด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (มาตรา 8 วรรคสอง)
3. เหตุผลในการเสนอแต่งตั้ง
 - มีการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีใหม่
 - เป็นการเสนอแต่งตั้งแทนผู้ที่ออกจากตำแหน่ง ด้วยเหตุ
 - ตามมาตรา 10 (.....)
 - เป็นการเสนอแต่งตั้งเพิ่มเติม
 - อื่น ๆ โปรดระบุ
4. วันที่ขอให้การแต่งตั้งมีผล
 - วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งเป็นต้นไป
 - วันที่มีคำสั่งมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ (ระบุพร้อมแนบคำสั่ง)
 - วันอื่น ๆ (ระบุพร้อมเหตุผล)
5. ประวัติผู้ซึ่งจะได้รับการแต่งตั้ง
 - 5.1 คำนำหน้าชื่อ นาย นาง นางสาว ยศ/อื่น ๆ ระบุ
 - ชื่อ นามสกุล สัญชาติ
 - 5.2 วัน เดือน ปีเกิด
 - 5.3 อาชีพในปัจจุบัน ตำแหน่ง
 - โทรศัพท์:ที่ทำงาน/ที่พัก
 - 5.4 ประวัติการศึกษาและคุณวุฒิ
 - 5.5 ความเกี่ยวพันทางการเมืองในปัจจุบัน (ดำรงตำแหน่งทางการเมือง)
 - ไม่มี
 - มี
 - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิจารณาข้อ 9.2)
 - สมาชิกวุฒิสภา
 - สมาชิกสภาพัฒนาการเมืองซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. 2551 มาตรา 7 (.....) (โปรดระบุ)
 - สมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
 - อื่น ๆ โปรดระบุ

- คณะรัฐมนตรีมีมติ (20 กุมภาพันธ์ 2551) รับผิดชอบต่อความเห็นสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรณีการแต่งตั้งข้าราชการการเมืองจากผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เรื่องเสร็จที่ 123/2551) เมื่อมาตรา 265 (1) ของรัฐธรรมนูญ ได้บัญญัติห้ามมิให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น โดยมีได้บัญญัติยกเว้นให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองอื่นนอกจากรัฐมนตรีได้ ประกอบกับการที่ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจากตำแหน่งรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมืองฯ ต่างเป็นตำแหน่งหรือการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยราชการ ฯลฯ ทั้งสิ้น ดังนั้น การที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองอื่น ซึ่งมีใช้รัฐมนตรี ย่อมถือได้ว่าเป็นการกระทำอันต้องห้ามตามมาตรา 265 (1) อันเป็นผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพลงตามมาตรา 106 (6) ของรัฐธรรมนูญ

- ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ 10/2551 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2551 ว่า คำว่า “ราชการแผ่นดิน” ในมาตรา 265 วรรคสองของรัฐธรรมนูญ หมายถึง ราชการบริหารในฝ่ายนิติบัญญัติเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งมีหน้าที่ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารไปดำรงตำแหน่งในฝ่ายบริหารหรือฝ่ายตุลาการ หรือในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ อันจะทำให้เป็นการกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ เว้นแต่จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี

- พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. 2551

มาตรา 7 บัญญัติให้สภาพัฒนาการเมืองประกอบด้วยสมาชิก ดังนี้

- (2) สมาชิกซึ่งมาจากผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคม จำนวนสิบหกคน
- (7) สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนสิบคน

ฯลฯ

มาตรา 10 (1) บัญญัติให้สมาชิกตามมาตรา 7 (2) และ (7) ต้องมีคุณสมบัติทั่วไปและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(ข) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารของพรรคการเมือง กรรมการพรรคการเมือง ประธานสาขาพรรคการเมือง ข้าราชการการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

- พระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2543

มาตรา 7 (4) บัญญัติให้สมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต้องไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง

6. คุณสมบัติของผู้ซึ่งจะได้รับการแต่งตั้งเป็นข้าราชการการเมืองตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. 2535

มีคุณสมบัติครบถ้วนทุกข้อ

ไม่ครบถ้วนทุกข้อ เนื่องจาก.....

มาตรา 9 ผู้ซึ่งจะได้รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการการเมืองตำแหน่งอื่นนอกจากตำแหน่งรัฐมนตรีต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) อายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี
- (3) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (4) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่คณะรัฐมนตรี กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- (5) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (6) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว
- (7) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด อันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- (8) ไม่เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก จากรัฐวิสาหกิจ
- (9) ไม่เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น

7. ลักษณะต้องห้ามของการดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยของ ผู้ซึ่งจะได้รับการแต่งตั้ง

7.1 ไม่เป็น เป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือโทรคมนาคม (ถ้าเป็น ระบุกิจการ)

มาตรา 48 ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือโทรคมนาคม มิได้ ไม่ว่าในนามของตนเองหรือให้ผู้อื่นเป็นเจ้าของ กิจการหรือถือหุ้นแทน หรือจะดำเนินการโดยวิธีการอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมที่สามารถบริหาร กิจการดังกล่าวได้ในทำนองเดียวกับการเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการดังกล่าว

7.2 ไม่เป็น เป็นข้าราชการและพนักงานของรัฐซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ (ถ้าเป็นให้ระบุชื่อตำแหน่ง/หน่วยงาน)

มาตรา 194 ข้าราชการและพนักงานของรัฐซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำและมีใช้ ข้าราชการการเมือง จะเป็นข้าราชการการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นมิได้

7.3 การพ้นจากตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามคำวินิจฉัยของศาลฎีกาแผนก คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา 263

- ไม่เป็นผู้ที่พ้นจากตำแหน่งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา 263
- เป็นผู้ที่พ้นจากตำแหน่งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา 263 และ
 - พ้นระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่ศาลฎีกา วินิจฉัยแล้ว (โปรดแนบคำวินิจฉัยของ ศาลฎีกา)
 - ยังไม่พ้นระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่ศาลฎีกา วินิจฉัย

มาตรา 263 ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยต่อไป

ถ้าศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งดังกล่าว ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยด้วย

7.4 การถอดถอนผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งตามมาตรา 270 ออกจากตำแหน่งตามมติวุฒิสภามาตรา 274 วรรคสอง

- ไม่เป็นผู้ที่ถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งตามมาตรา 270
- เป็นผู้ที่ถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งตามมาตรา 270 ประกอบมาตรา 274 และ
 - พ้นระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนแล้ว
 - ยังไม่พ้นระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่วุฒิสภามีมติให้ถอดถอน

มาตรา 270 ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด หรืออัยการสูงสุด ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง วุฒิสภามีอำนาจถอดถอนผู้นั้นออกจากตำแหน่งได้

บทบัญญัติวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ด้วย คือ

- (1) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- (2) ผู้พิพากษาหรือตุลาการ พนักงานอัยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา 274 วรรคสอง ผู้ใดถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งหรือให้ออกจากราชการ นับแต่วันที่วุฒิสภามีมติให้ถอดถอน และให้ตัดสิทธิผู้นั้นในการดำรงตำแหน่งใดในทางการเมืองหรือในการรับราชการเป็นเวลาห้าปี

8. ลักษณะต้องห้ามของการเป็นกรรมการของรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ พนักงานของรัฐวิสาหกิจ และกรรมการขององค์การมหาชน (กรณีเป็นกรรมการของรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ พนักงานของรัฐวิสาหกิจ หรือกรรมการขององค์การมหาชนอยู่แล้ว หากได้รับการแต่งตั้งเป็นข้าราชการการเมืองจะทำให้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว)

8.1 กรรมการของรัฐวิสาหกิจ

- ไม่เป็น เป็น (ระบุชื่อหน่วยงาน)

มาตรา 5 (6) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2519 บัญญัติห้ามกรรมการของรัฐวิสาหกิจเป็นข้าราชการการเมือง เว้นแต่เป็นการดำรงตำแหน่งกรรมการตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา 8 (3) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 บัญญัติให้กรรมการของรัฐวิสาหกิจพ้นจากตำแหน่งเมื่อเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 5

8.2 ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ

ไม่เป็น เป็น (ระบุชื่อหน่วยงาน)

มาตรา 8 ตี (9) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543 บัญญัติให้ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจต้องไม่เป็นข้าราชการการเมือง

มาตรา 8 เบญจ (3) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543 บัญญัติให้ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจพ้นจากตำแหน่งเมื่อขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 8 ตี

8.3 พนักงานของรัฐวิสาหกิจ

ไม่เป็น เป็น (ระบุชื่อหน่วยงาน)

มาตรา 4 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543 บัญญัติให้ “พนักงาน” หมายความว่า พนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ และให้รวมตลอดถึงที่ปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจ เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการ หรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกัน แต่เรียกชื่ออย่างอื่นในรัฐวิสาหกิจด้วย ทั้งนี้ ให้ใช้เฉพาะเพื่อการกำหนดคุณสมบัติมาตรฐานและการพ้นจากตำแหน่งเท่านั้น

มาตรา 9 (6) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2519 บัญญัติให้พนักงานของรัฐวิสาหกิจต้องไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ รวมทั้งข้าราชการการเมือง ลูกจ้างของกระทรวงทบวงกรมหรือทบวง การเมืองซึ่งมีฐานะเทียบเท่า พนักงานส่วนท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือสภากรุงเทพมหานครและผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา 11 (3) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัตินิติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2520 บัญญัติให้พนักงานของรัฐวิสาหกิจพ้นจากตำแหน่งเมื่อเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 9 หรือมาตรา 10